

Austeritatea corectivă

„Consecințele neașteptate cele mai grave ale evoluției s-au aglomerat în zona unei utopii răsturnate, în care socialul este recompus în termeni economici.”

Modelul economiei capitalismului corporatist a început să evolueze prin excrescențe motivate în principal de teza randamentelor crescătoare. În genere, croit pe cantitativismul extrem, posibil prin creștere economică stimulată speculativ, acest model este astăzi în colaps. Înaintările sale imprudente sunt corectate brutal de realitate, pierderea de acum depășind de câteva ori câștigul de ieri.

Forma cea mai exagerată pe care a emanat-o modelul capitalismului corporatist a constat într-o pretenție izvorâtă din sfidarea limitelor în structurile lui funcționale considerate prea mari ca să cadă! Aceasta a consemnat ordinea societală corporatistă, realizată prin subordonarea la regulile și funcțiile corporațiilor a tuturor elementelor constitutive ale sistemului societal, în primul rând a statului.

Expresia la vedere a fost fixată de o schimbare de prevalență în relația piețe-state: jocurile sunt făcute de piețe, statele devenind din plătitori de ultimă instanță plătitori de orice situație.

La un nivel superior de înțelegere, capitalismul corporatist reprezintă acea stare a realității sociale în care relațiile naturale dintre elementele constitutive, de la tipurile de cauze la seturile de efecte, trecând prin structuri funcționale, aranjamente instituționale și marcări valorice, sunt judecate în termeni materiali și validate în termeni randamentali. Forma cognitivă generică este a unui mecanism care, montat la scara universului societal, transformă valorile de orice fel, pe principiul lucrului mecanic, în bani.

Calea constitutivă a funcționalității corporatiste are datele unui experiment tolerat, dar scăpat de sub control. Dublul limbaj favorizează toleranța ca atrofiere a spiritului critic. Aglomerarea în discursul public de termeni mesianici, prin care prosperitatea renaște mirajul raiului, bunăoară, iar corectitudinea politică normalizează interdicția mentală și fizică, opacizează înțelegerea. Realitatea este

ocurență și trebuie să fie acceptată ca atare. Astfel, inerțialitatea credinței apare ca un rezultat al trecerii timpului, vectorul prin care obișnuința se transformă în a doua natură.

Desigur, resursa principală a insinuării experimentului a fost stimularea ideologică a intoleranței la control. Opțiunea pentru dereglementare în economie a favorizat preceptele capitalismului corporatist. În esență, au fost dizolvate sensibilitățile pentru păstrarea condițiilor reproducerii corelației eficiență-echitate. Adică, s-a diminuat lubrifianțul care menținea în limite noncritice frecarea dintre mecanismele pieței și mecanismele societale.

Consecințele neașteptate cele mai grave ale evoluției s-au aglomerat în zona unei utopii răsturnate, în care socialul este recompus în termeni economici. Consistența valorilor care structurează comportamentele este o funcție a pieței. Determinanții convingerilor sunt filtrați de corectitudinea politică. Guvernarea devine guvernanta economică, decizia este tehnocrată, spațiul public se privatizează.

Străpungerea perfectă ca utopie a capitalismului corporatist vine din ruperea de cauze a libertăților, cu varianta ultimă a explicării nedeterminate a liberului arbitru. De aici se alimentează libertarianismul social, provocând o altă răsucire spre preistorie a țesăturii civilizației. Înainte-înapoi apare ca un tipar de acțiune resuscitat cu pretenția de a impune o nouă viziune societală.

Reducționismul economic al filosofiei corporatiste atinge cu un singur mijloc toate scopurile experimentelor socializante, cunoscute și necunoscute. Rezultatul este și el unul singur, reapărând în istoria modernă indexul evului mediu întunecat pentru opțiunile sociale. Dislocarea alternativei ajunge să se asigure prin lege. Inversiunea neașteptată în contrariul interzis, deși contravine ireversibilității timpului, este cea mai rebelă manifestare a realității: evoluția prin decădere. Noul model unic ajunge să fie dizolvat de diversitatea prin care se perpetuează viața.

Tiparul unic al constrângerilor comportamentale, prezentat ca model al globalității clădite pe universalitatea comunicațională, este, însă, bucla deviantă a unui drum al violenței revărsate din întemeierea drepturilor naturale ale învingătorului.

Lumea își arată, prin această filozofie, disponibilitatea de a sfârși, chiar la propriu, într-o apocalipsă hobbesiană. Violența contrariilor, care a depășit cu mult adversitatea ideologică și pacificarea prin exterminare, mai întâi la nivelul predicatului, apoi la nivelul subiectului, exhibă esența corporatizării societății.